

MŪSŲ LIETUVA

NR. 25 (1508) - SEMANÁRIO - 1977 M. BIRŽELIS - JUNHO 23 D. - 2,00 kr.
R. Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

ENCIKLIKAI KETURIASDEŠIMT METŲ

Garsioji popiežiaus Pijaus XI enciklika apie bedieviškąjį komunizmą, prasidedanti lotyniškais žodžiais "Divini Redemptoris", yra pažymėta 1937 kovo 19-tos data. Taigi šiai enciklikai jau suėjo keturiasdešimt metų.

Antrojo pasaulinio karo išvakarėse pasaulyje buvo įsigalėjusios didžiosios diktatūros — fašizmas, nacizmas ir komunizmas. Prieš kiekvieną šių diktatūrų Bažnyčia popiežiaus Pijaus XI lūpomis tarė griežtą pasmerkimo žodį tada, kai visi kiti balsai tylėjo arba buvo nutildyti. Prieš fašizmą Pijus XI pasisakė 1931 itališka enciklika "Non habiamo bisogno". Vokiškąjį nacizmą pasmerkiantį Bažnyčios mokslą jis išdėstė vokiškoj enciklikoj "Mit brennender Sorge" 1937 kovo 14, t.y. penkiomis dienomis anksčiau už "Divini Redemptoris" enciklikos pasirodymą.

Enciklika apie bedieviškąjį komunizmą buvo paskelbta staliniškojo teroro laikotarpy, kuris prasidėjo Kirovo nužudymu 1934 gruodžio 1. Masinis Stalino teroras savo aukščiausią laipsnį buvo pasiekęs kaip tik 1937 pradžioj.

Pijus XI iškilmingame Bažnyčios dokumente, enciklikoj "Divini Redemptoris", visuryskumu atskleidė bedieviškojo komunizmo teorines klaidas ir apžvelgė baisias tų klaidų pasekmes praktiniame gyvenime.

"Komunizmo teorija remiasi Markso dialektiniu ir istoriniu materializmu, — rašė enciklikoj

Pijus XI. — "Tas mokslas sako, kad visatoj esanti tik vienu viena tikrovė, būtent medžiaga su savo aklomis ir slaptomis jėgomis. Savaiame besivystydama, ji pavirstanti augalais, gyvuliais, žmonėmis. Žmonių bendruomenė esanti irgi ne kas kita, kaip tik tam tikra tos medžiagos rūšis ar apraiška... Dievas visai paneigiamas. Nepripažįstama jokių skirtumo tarp dvasios ir medžiagos, atmetamas sielos nemirtingumas ir kito, amžino, gyvenimo viltis."

"Komunizmas sugriauna žmogaus dorovinio elgesio pagrindus", — rašė toliau Pijus XI. — "Atskiras asmuo pagal komunistų mokslą yra tik menkas ratelis milžiniškoj mašinoj. Todėl komunizmas asmeniui nepripažįsta jokių prigimties teisių. Visos teisės atiduodamos kolektyvui, valstybei."

Priminę nežmonišką komunizmo žiaurumus, ekonominį ir dvasinį skurdą, į kurį jis įstūmė ištisą tautą, Pijus XI darė išvadą, kad visa tai yra natūralūs vaisiai sistemos, nepripažįstančios to prigimties įstatymo, kurį pats Dievas yra įdiegęs žmogaus širdy. Kai tikėjimas į Dievą išraunamas iš žmonių širdžių, tada žmonės tampa savo aistrų vergais ir grimzta į pačią žemiausią barbarybę.

Popiežiaus Pijaus XI enciklika apie bedieviškąjį komunizmą "Divini Redemptoris" ir šandien, praėjus keturiasdešimčiai metų, nėra nė kiek nustojusi savo reikšmės. Kzl.

gyvenančius laisvuose Vakaruose?

2. Kas ir kada prašė, bet negavo leidimo aplankyti savo artimuosius laisvuose Vakaruose arba atvirkščiai?

Žinias siųsti šiuo adresu: VLIKas, 29 West Street, New York, New York 10019. (Elta)

Dr. B. Nemickui ir Lietuvių žmogaus teisių komisijai yra skubiai reikalingos žinios:

1. Kas ir kada yra prašę leidimo išvažiuoti iš okupuotos Lietuvos arba trėmimo vietų pas kitus šeimos narius,

BALSAS IŠ OK. LIETUVOS AIDI UŽSIENIO SPAUDOJ

Vakarų neseniai pasiekė naujas svarbus dokumentas iš okupuotos Lietuvos: tai kunigo Karolio Garucko pareiškimas Sovietų Sąjungos komunistų partijos pirmajam sekretoriui Maskvoj ir Lietuvos religinių reikalų tarybos įgaliotiniui Vilniuj. Pareiškime liečiami religinės laisvės varžymai Lietuvoj, prieštaraujantieji Sovietų Sąjungos Helsinkio konferencijoj prisimintiems įsipareigojimams sąžinės laisvės srity. Pagrindines to pareiškimo mintis persispausdino Vakarų spauda. Ji plačiai paminėjo Romoj leidžiamas Jėzuitų vienuolijos tarptautinis biuletenis, kuris pasiekia visus pasaulio kraštus.

"Šių metų birželio mėnesį" — rašo Jėzuitų vienuolijos biuletenis — "Jugoslavijos sostinėj Belgrade susitiks Helsinkio konferencijoj dalyvavusių kraštų atstovai patikrinti, kaip yra konkrečiai vykdomi Suomijos sostinėj iškilmingai prisiimti įsipareigojimai. Belgrado konferencijos dalyviai atkreips išskirtinį dėmesį į Helsinkio konferencijos baigiamojo akto trečiąjį straipsnį, kuriuo dokumentą pasirašiusios valstybės įsipareigoja užtikrinti visiems savo piliečiams lygias teises bei laisves, įskaitant minties laisvę, sąžinės ir tikėjimo laisvę, įsitikinimų laisvę."

"Lietuvis kunigas Karolis Garuckas" — rašo toliau tas pats biuletenis — "Belgrade rengiamo tarptautinio pasitarimo proga atkreipia Sovietų Sąjungos komunistų partijos pirmojo sekretoriaus ir Lietuvos religinių reikalų tarybos įgaliotinio dėmesį į tai, jog Lietuvoj tebėra pažeidžiamos pagrindinės žmogaus laisvės, ypatingu būdu tikėjimo laisvė, kurią užtikrina Sovietų Sąjungos konstitucija ir Helsinkio konferencijos baigiamojo akto nutarimai."

"Kun. Karolis Garuckas savo pareiškime nurodo konkrečius religinės laisvės varžymų Lietuvoj atvejus. Jis primena, jog valdžia kontroliuoja parapijų komitetų narių rinkimus, savo nuožiuma atmeta kai kuriuos kandidatus ir verčia į komitetus skirti valdžios parinktus asmenis; valdžia kontroliuoja vyskupų religinę veiklą, įvairiomis priemonėmis trukdydama jiems atlikti savo pareigas vyskupijoje arba parapijose; kandidatų skaičius į vienintelę Lietuvoj veikiančią Kauno kunigų seminariją yra labai apribotas; daž-

nais atvejais kandidatai į kunigus yra valdžios atmetami vėkūpam ir kunigam yra draudžiama laisvai lankyti tikinčiuosius. Kun. Karolis Garuckas savo pareiškime primena, jog jis patokaip Ceikinių parapijos klebonas, buvo persekiojamas už savoreliginę veiklą, jam buvo pakartotinai grasoma, jog būsiąs pašalintas iš pareigų vien dėl to, kad kviesdavo vaikus patarnauti mišių metu parapijos bažnyčioj, kad be valdžios leidimo buvo pakvietęs aplinkinių parapijų kunigus atlaidam."

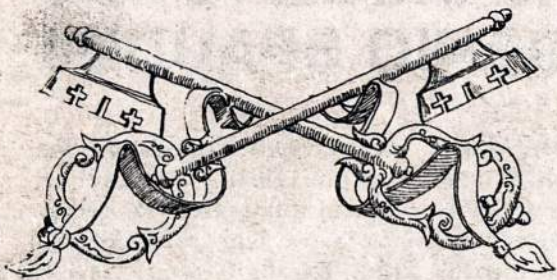
"Tokios padėties akivaizdoj Ceikinių parapijos klebonas kun. Karolis Garuckas savo pareiškime reikalauja, kad Lietuvos tikintiesiems būtų pilnai užtikrinta religinė laisvė, kurią garantuoja Sovietų Sąjungos konstitucija; kad būtų apsaugotos visų krašto piliečių pagrindinės teisės bei laisvės, jų tarpe įsitikinimų, sąžinės ir tikėjimo laisvės, sutinkamai su Helsinkio konferencijos nutarimais; pagaliau — kad būtų sustabdytas Bažnyčios ir tikinčiųjų persekiojimas, pasmerkiant visus tuos, kurie, užuot rūpinęsi pašalinti krašte pasireiškiančias negerovės, kovoja prieš Bažnyčią ir tikinčiuosius. Užsienio spauda šia proga primena, kad kun. Karolis Garuckas drauge su keliais kitais asmenimis yra Vilniuj įsisteigusios Helsinkio nutarimų vykdymui remti grupės narys."

DARBININKAS

Bukovskis apie lietuvius

Sain Nazaire, Prancūzija. — Vladimiras Bukovskis, kalbėdamas viename prancūzų susirinkime pareiškė, kad nukentėjęs disidentas Leonid Pljušč yra marksistas, bet tai netrukdo jį vadinti broliu. "Aš nesu marksistas", sakė Bukovskis, "vadinamieji disidentai visi vienodai kovoja už žmogaus teises. Disidentai Sovietijoje nepriklauso nei konservatorių, nei revoliucionierių stovyklai, jei jie kam priklauso, tai naujai, tik Rusijoje žinomam terminui — koncentracijos stovyklai."....

Prancūzų laikraščiu "Nouvel Observateur" duotame pasikalbėjime Bukovskis labai palankiai atsiliepė apie lietuvius, kurie labiausiai persekiojami ir kalinami daugiausia dėl savo tautinių įsitikinimų. Jie ryžtingai kovoja prieš smurtą, priespaudą ir svetimųjų okupaciją.

Vysk. Vincentas Brizgys, gyvenęs Čikagoje, kuris yra lietuvių vyskupas už Europos, birželio mėnesį švenčia 50 METŲ KUNIGYSTĖS SUKAKTĮ. Šia iškilminga proga Jo Ekscelenciją sveikina pats Popiežius ir Čikagos kardinolas.

POPIEŽIAUS PAULIAUS VI
LAIŠKAS VYSKUPUI VINCENTUI BRIZGIUI

Garbingam Broliui
Vincentui Brizgiui
Tituliariniam Bosanos vyskupui

Tavo Kunigystės 50 metų sukakties diena, kuri jau artėja, kurią minėsi birželio 5 dieną, bus tikrai džiaugsmo diena ir tau, Garbingas Broli, ir lietuviams, kurių reikalams savo veiklą skiri jau per daugelį metų. Tą dieną prisiminsi ir minėsi ne kokį nors vieną ar kitą gyvenimo nuotykį, kokis jis bebūtų, bet tavo pašventimą kunigystėn, už ką negali būti didesnės nei prasmingesnės nei kilnesnės žmogui garbės. Visokios pagarbos žmogui teikiamos kitų žmonių, yra tik paviršutinės, gi Dievo dovana paliečia vidinį žmogų.

Taip įvyko, Garbingas Broli, ir su tavim. Dievo šaukiamas atsaikai panašiai kaip Abraomas, Samuelis, Povilas (Gen.22.1: krl.3,5; Ap.Drb.9,6) ir per kunigystę Dievas papuošė tave tokia garbe, kad, pakeistas į antrą Kristų ir paskirtas šventai tarnybai, tapai ir tarpininku tarpe Dievo ir žmonių, ir šventa Dievo auka, ir Dievo Sūnaus kunigystės dalininku. Prie to dar Bažnyčios vardu ir įgaliojimu skelbei ir skelbi neišsakomą Dievo žodį, žadindamas amžinas viltis; atleidinėjai nuodėmes, kurias atleidus, žmogus atsinaujina; pašvesdavai Eucharistijos sakramentą tikinčiųjų tvirtybei ir dažnai, atnaujindamas savo brolių tikėjimą, juos sustiprindavai keliaujančius į nemirtingą tėvynę.

Kai per vyskupystę buvo pridėta nauja malonė kunigystės sakramentui, buvo padauginti ir tavo kunigystės vaisiai.

Kadangi Kristaus žodžiai: „Jeigu kviečio grūdas neapmirs, jis pasiliks vienas, o jei apmirs, jis duos gausių vaisių“ (Jon.12,24), dėl to ir tau teko vienaip ar kitaip apmirti pačiuose brangiausiuose dalykuose: netenkant tėvynės, savo tikinčiųjų, Kauno Bažnyčios, kur buvai paskirtas pagalbininko pareigoms; dabar tačiau vaisingai dirbaujiesi tarpe išblaškytų lietuvių. Jiems netrūksta tavo patriotizmo, išminties, patarimų, paramos ir pagalbos nelaimėse; išsipildo šv. Augustino žodžiai: „Visada turi iš ko duoti tas, kurio širdis pilna meilės“ (Psl.23, Enr.II,13) Šių dalykų prisiminimas, Garbingasis Broli, taip malonių sielai, teikia ne mažai paguodos. Mes gi panaudodami šią iškilmingą progą už viską tave ir sveikiname ir užtarnautai dėkojame ir tėviška širdimi skatiname, kiek tai įmanoma, siekti aukščiau, kartu linkėdami, kad nepasigailėtum nė atsidėjimo nė darbo, kad pažadinus jaunų naujų kunigų, išsklaidytų lietuvių, tarnybai ir gerui. Pats matai, kaip tai yra reikalinga ir naudinga.

Kad Dievas suteiktų tau daug malonių, mielai teikiame Apaštališką palaiminimą ir tau, Garbingas Broli, ir visai Lietuvių visuomenei, visiems tavo mylimiesiems, visiems dalyvaujantiems tavo šventėje.

Vatikanas, gegužės 15 d. 1977, mūsų popiežiavimo 4-ais metais.

PAULIUS P.P. VI

AUKSINIO KUNIGYSTĖS JUBILIEJAUS PROGA NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME JO EKSCLENCIJĄ VYSK. V. BRIZGI, DĖKODAMI UŽ JO PLATŲ IR DIDĮ GANYTOJINIŲ DARBŲ LIETUVIŲ TARPE, LINKĖDAMI DAR DAUG SĖKMINGŲ, APAŠTALINIO DARBO METŲ, IR PRAŠYDAMI JO GANYTOJINIO PALAIMINIMO SĄO PAULO IR VIŠOS BRAZILIJOS LIETUVIAMS.

Kardinolo Rezidencija, Chicago III.
birželio 5 d. 1977.

Ekscelencija,

Kai šiandien mini kunigystės šventimų 50 metų sukaktį, esu kartu su tavim padėkos maldoje už penkiasdešimtis auksinių metų, per kuriuos tarnavai Visagaliui Dievui, Bažnyčiai, jūsų tikintiems ir kaip kunigas ir kaip vyskupas. Neskaitant daugelio aukų, kokias teko tau prisiimti per šiuos kunigystės metus, aš laikau tave vienu iš tikėjimo didvyrių ir noriu, kad žinotum kaip aš jaučiuosi tau artimas ir kunigystėje ir kad laimingai dalinamės tuo, kas tenka Katalikų Bažnyčios vyskupui šiose kritiškose dienose. Chicagos arkidiezezija, ir kunigai ir vienuoliai ir pasauliečiai, ne tik jūsų garbingos tautos, bet visi kartu yra daug skolingi už visokeriopą pagalbą ir patarnavimus per tuos metus, nuo kada gyveni Chicagoje.

Pirmadienį, kai pareikšime tau mūsų įvertinimą, orieteliškumą, kunigišką pagarbą, prašau priimti mūsų asmeninius jausmus ir įvertinimą už viską, kuo esi man padėjęs per šiuos dvylika metų.

Airio žodžiais: "Visagalis Dievas tepratešia vis toliau tavo metų šešėlių" yra mano malda ir linkėjimai šiandien tau.

+ Jonas, kardinolas

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

LEKTUVŲ SKRYDŽIAI

Komjaunimo Tiesa" kovo 29 d. paskelbė pasikalbėjimą su aviacijos valdybos viršininku pavaduotoju J. Goldbergu apie pirmo susisiekimo naujoves Lietuvoje šia vasarą. Nuo balandžio 1 d. pradėjo skraidyti lėktuvai "JAK-40" linija Kaunas—Šiauliai—Leningradas nuo balandžio 15 d. veikia pirmo susisiekimo linija Šiauliai—Vilnius. Pirmosiomis balandžio dienomis lėktuvai sujungė Vilnių su Varšuva. Birželio 1 d. atnaujinami skrydžiai Vilnius—Taškentas, Palanga—Minskas, Palanga—Šiauliai. Vasarą pagausės skrydžių iš Vilniaus į Odesą, Mineralinius Vandenis, Simferopolį, pradės veikti linija Ryga—Vilnius—Brestas. Svarstoma galimybė atidaryti tiesioginį susisiekimą iš Vilniaus su Alma Ata. J. Goldbergas taipgi praneša kelionės bilietų pabranginimą maždaug 20%. Pvz. seniau skrydis iš Vilniaus į Maskvą kainavo 16 rb., į Leningradą — 14 rb., o dabar kainuos 20 ir 18 rublių. Didesnio pabrangimo gali susilaukti vietiniai skrydžiai Lietuvoje, duodavę žymesnę nuostolį. Civilinės aviacijos Lietuvos valdyba šiemet yra pasiruošusi aptarnauti 840.000 keleivių. Sekančiame dešimtmetyje Vilnius susilauks naujo aerouosto, kurio pajėgumas bus 700 keleivių per valandą.

NUBAUSTI JAUNUOLIAI

Vanda Bogušienė "Tiesos" 69 nr. paskelbė pranešimą iš teismo salės "Prievartautojai nubausti". Augščiausiojo teismo baudžiamųjų bylų kolegija paskyrė griežtas kalėjimo bausmes keturiem klaipėdiečiam: Vytautui Lukošui — 13 metų, Arūnui Jarui — 12, Emanueliui Kinui ir Vytautui Cibui — po 10. Apie jų nusikaltimą rašoma: "Visi keturi, iš anksto susitarę, naktį įsiveržė į pagyvenusios moteriškos butą, sakydami esą milicijos pareigūnai. Parodė kažkokį neva dokumentą ir ėmė "daryti krata". Pasigrobė, kas patiko, sudaužė indus, baldus, o moterį išprievartavo..." V. Lukošius ir A. Jaras jau yra pilnamečiai, o E. Kimas ir V. Cibas — ant pilnamestystės slenkščio. Iš V. Bogušienės pateikiamų trumpų biografinių duomenų paaiškėja, kad jie tingėjo mokyti ir nemėgo dirbti. Mums betgi įdomesnis yra jų įsiveržimo į svetimą butą pretekstas — milicininkų vardu suvaizdinta krata nakties metu. V. Bogušienė diplomatiškai nutyli klausimą, iš kur jiems kilo tokia idėja? Atrodo, kad vidurnakties kratos, labai populiarios Stalino laikais, tebėra praktikuojamos ir dabar. Priešingu atveju minėtoji moteriškė nebūtų patikėjusi, kad tie keturi jaunuoliai yra milicininkai, ir nebūtų jų išleidusi.

LIETUVOS VILKAI

Vytautas Nedzinskas, apsilankęs Žuvinto draustinyje, "Tiesos" 55 nr. paskelbė rašinį "Vilko pasmerkimas ir išteisinimas". Draustinyje 1963 m. buvo nušautas paskutinis vilkas, bet jį čia vėl užsiveisė nuo 1974 m. Dabar jie vėl padaro nemažos žalos nuolatiniams drausti nio gyventojams. 1948 m. Lietuvoje buvo 8.000 stirnų, 4.000 šernų, 91 briedis ir

1.725 vilkai. Šiuo metu stirnų yra apie 55.000, šernų — 18.000, briedžių — 9.000, vilkų — 180. Prof. T. Ivanauskas 1968 m. siūlė vilkų skaičių sumažinti iki 30-40. Dabartiniai zoologai pasisako už 100-150 vilkų visoje Lietuvos teritorijoje. Jie atlieka naudingą miško sanitarų vaidmenį, natūralios atrankos būdu išpjaudami paliegusius, ligotus žvėris.

"KRISTOLINĖ KNYGA"

Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Gudijos leidyklų konkursas "Knygos menas" Rygoje įvertino gražiausiai išleistas 1976 m. knygas. Pagrindinį pereinamąjį Gudijos prizą "Krištolinė knyga" laimėjo Lietuvos leidyklės. Iš septynių I laipsnio diplomu įvertintų knygų trys buvo lietuviškų leidyklų leidiniai: "Minties" išleista L. Brežnevo kalba XXV-jame sovietų kompartijos suvažiavime. "Vagos" — dail. S. Krasausko albumas "Amžinai gyvi", "Mokslo" — "Lietuviškosios tarybinės enciklopedijos" I tomas. Jas spausdino K. Poželos spaustuvė Kaune. II ir III laipsnio diplomus laimėjo aštuonios Lietuvos leidyklų knygos. Trys I laipsnio diplomai paskirti gūdų leidykloms, vienas — estų. Latviai nelaimėjo nė vieno I laipsnio diplomo. Kaip paprastai, ir šį kartą daugiausia dėmesio kriepta į propagandinį atspalvį.

KARDIOLOGINIS CENTRAS

Klinikinės Kauno ligoninės miestelyje kovo 30 d. I-sis kompartijos sekr. P. Griškevičius, perkirpdamas juosteles, atidarė naujojo kardiologinio centro rūmus. Šiame penkių aukštų pastate yra 140 vietų ligoninė širdies pacientams su specialiu atgaivinimo skyriumi bei operacine, širdies ligoniams pritaikyta poliklinika, skaičiavimo centru. Kauno kardiologai yra pasižymėję sudėtingomis širdies operacijomis, savo sukurtais aparatais. Kardiologinio centro atidaryme kalbėjo klinikinės Kauno ligoninės vyr. gydytojas P. Jašinskas, Kauno medicinos instituto rektorius Z. Januškevičius, medicinos sesuo V. Levandavičienė, stalybininkų vardu — suvirintojas R. Slauskis, iš Maskvos atvykęs Sovietų Sąjungos sveikatos apsaugos ministerio pavaduotojas J. Čazovas. Kompartijos sekr. P. Griškevičius pateikė statistinių duomenų apie gydytojus ir ligonines Lietuvoje. Šiuo metu Lietuvos ligoninėse jau yra 36.000 lovų, o tai reiškia, kad 10.000 gyventojų tenka 11 lovų. Per metus ligoninės gali priimti 600.000 ligonių. Medicininę pagalbą Lietuvos gyventojam teikia daugiau kaip 11.000 gydytojų, 30.000 medicinos darbuotojų su viduriniu išsilavinimu. Rajonų centruose dirba 15-18 specialybių gydytojai. Klinikinė Kauno ligoninė yra tapusi vienu stambiausių specializuotos medicinos centrų Lietuvoje. Joje veikia kardiologijos, kardiokirurgijos, neurochirurgijos, akušerijos-ginekologijos, akių ligų, nudegimų gydymo skyriai, ne tik teikiantys pagalbą pacientams, bet ir vadovaujantys kitoms gydymo įstaigoms.

Vasario 16 minėjimas Argentinoje. Šia proga buvo padėtas vainikas Kalba Z. Juknevičius — ALOST vicepirmininkas, la netrukus

TARNAUJA PROPAGANDAI

Kraštotyriminkai vis labiau įjungiami į propagandinę veiklą, kuri yra naudinga tik kompartijai. Pvz. Aukštadvario kraštotyriminkai, vadovaujami istorijos mokytojos Vincės Brundzienės, spalio revoliucijos šešiasdešimtmečio proga organizuoja ekspediciją. Jie žada rinkti medžiagą apie pirmuosius komunistus Trakų rajono apylinkėje, apie sovietinės spalio revoliucijos dalyvį Jozą Kaminską, vadovavusį revoliuciniam komitetui Aukštadvario valsčiuje. Kraštotyriminkai su V. Brundziene jau yra paruošę albumą "Jų šlovė neišblės", kurinį įtraukti Sovietų Sąjungos puseje kovoję II D. karo dalyviai, sovietiniai partizanai bei jų ryšininkai. Patarimus Aukštadvario kraštotyriminkams teikia vietiniai sovietinio komunistų pagrindžio veteranai — Kazys Monkevičius ir Petras Cijūnelis. Matyt, jų iniciatyva kraštotyriminkai surinko medžiagą apie 1941 m. vasarą Rūdiškių pušyne sušaudytą apylinkės vykdomojo komiteto pirm. Petrą Janonį, sutvarkę II D. karo pradžioje sušaudytos Aukštadvario mokyklos pionierių vadovės Marytės Degutytes kapą.

KAUNIEČIAI SPORTININKAI

Su kauniečių laimėjimais sporto pasaulyje lankytojus supažindino Kauno istorijos muzėjuje surengta paroda "Sportinis Kauno gyvenimas". Kaune gyvena 54 tarptautinės klasės sporto meistrai, 515 sporto meistrų ir 3.426 kandidatai į meistrus. Jų eilėse yra buvęs Sovietų Sąjungos krepšinio rinktinės kapitonas M. Paulauskas, aukso medalį Montrealio olimpiadoje laimėjusi rankininkė A. Cesaitytė, sidabro — irklotojas V. Butkus, triskart pasaulio čempionu buvęs imtynininkas Č. Jazerskas. Kauniečių sportininkų laimėjimus atskleidė gausios nuotraukos, trofėjai, medaliai iš tarptautinių turnyrų Italijoje, Rumunijoje, Lenkijoje, Kuboje. Tarp jų yra ir pereinamasis S. Dariaus bei S. Girenų prizas, laimėtas Kauno sklandytojų 1976 m. Daug laimėjimų yra pasiekę: tarptautinės klasės sklandytojas V. Sliumba, Sovietų Sąjungos sklandymo čempionas, o taipgi ir Sovietų Sąjungos augštojo pilotazo čempionas R. Pivnickas, irklotojas P. Vienožindis — pasaulio ir Europos prizininkas. Daug vietos šioje parodoje skirta sportinei "Zalgirio",

"Dinamo", "Darbo rezervų" draugijų veiklai, "Bangos", "Pluošto", "Atleto", "Drobės" sporto klubams.

NETIKĖTI SVEČIAI

Penkioliktajame Sovietų Sąjungos profsąjungų suvažiavime dalyvavo ir grupė svečių iš Gvinėjos, Kamerūno, Malio, Nigerio, Senegalijos, Togo. Iš Maskvos jie buvo atsiųsti Vilniun, kur susitiko su Maskvai tarnaujančiais lietuvių profsąjungų darbuotojais. Pasakaitę apie Lietuvos laimėjimus sovietinėje okupacijoje ir gyventojų dalyvavimą valstybės valdyme šiems Afrikos negrams papasakojo augščiausiosios tarybos pirmininko pavaduotoja L. Diržinskaitė-Piliušenko. Svečiai iš Afrikos taipgi lankėsi Druskininkų senatorijose. Kauno rajono Mičiūrinio kolchoze.

SIMTAI INKILŲ

Alytaus rajone "Obelijos" kolchozo stalybininkai ir vidurinės Miroslavo mokyklos moksleiviai, sutikdami pavasrį, pagamina 800 inkilų varnėnams, zylėms bei kitiems paukščiams, prisidedantiems prie kovos su augalų kenkėjais. Inkilai išvežiojami po kolchozo sodus, miškus ir miškėlius. Biologinių aplinkos apsaugos priemonių projektą "Obelijai" paruošė Mokslų Akademijos zoologijos ir parazitologijos instituto darbuotojai. Numatyta apželdinti dalį kolchozo teritorijos, kad joje pagausėtų paukščiai bei kiti naudingieji gyvūnai. Prie ežero bus įrengta vietinė biologijos stotis.

SPALIO REVOLIUCIJAI

Sovietinės spalio revoliucijos artėjantį šešiasdešimtmetį norima paminėti įvairiomis socialistinėmis lenktynėmis, darbo užduočių viršijimu, koncertiniais renginiais. Klaipėdoje leidžiamas laikraštis "Lietuvos žvejas" su šio miesto jaunųjų rašytojų skyriumi paskelbė net specialų konkursą "Spalio 60-mečiui — mūsų darbai ir širdžių šiluma". Šešios premijos š. m. lapkričio 7 d. bus paskirtos už geriausius rašinius apie žvejų šokiadienius. Konkurse dalyvauti kviečiami "Lietuvos žvejo" kaitytojai.

V. Kst.

Auka paremk lietuvišką spaudą, nes ji palaiko mūsų tautinę gyvybę!

TIESA IR GYVENIMAS

ATEIKITE PAS MANE

"Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir esate apsunskinti, ir aš jus atgaivinsiu. (Mt. 11,28).

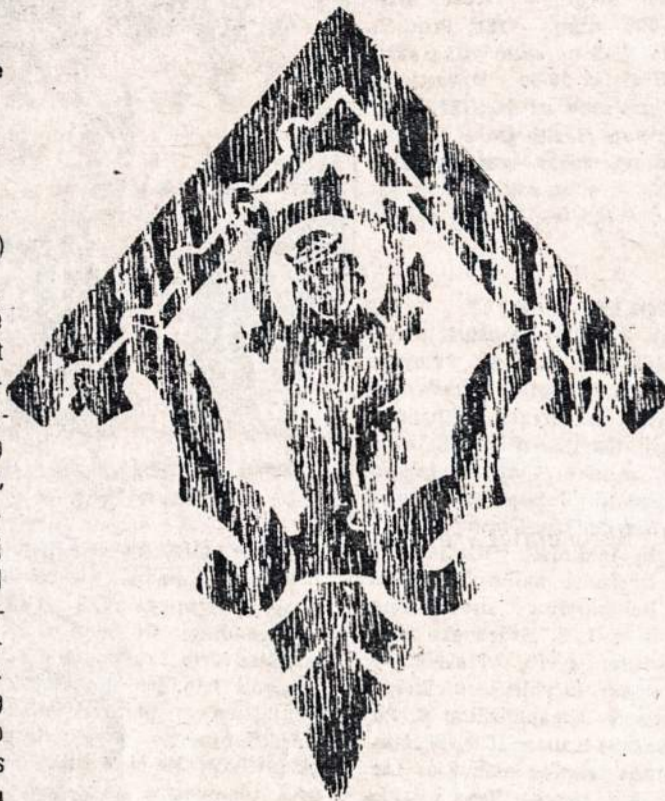
"Jei kas trokšta, teateina pas mane ir teatsigeria" (Jn. 7,37)

"Iš kartos į kartą rūpi Jo Širdžiai gelbėti jų sielas iš mirties ir išlaikyti juos bado metu". (Ps. 11,19)

Šios trys Šv. Rašto ištraukos randasi Švenč. Jėzaus Širdies mišiose atkartotos. Pati liturginė šventė, kaip žinome, Paties Jėzaus norėta, kasmet švenčiama Kristaus Kūno šventės oktavoje, penktadienį po antrojo sekmadienio po Sekminių. Šiemet, 1977 m., tas penktadienis pasitaikė 17 dieną birželio. Tas šiokiadienis, kaip įprasto darbo diena, daug kam praėjo gal mažai ar visai nepastebėtas.

Tiesa, Bažnyčia, bent daug kur, nukelia išorinį šventės priminimą į sekantį sekmadienį, taip, kad toji Paties Išganytojo, per Šv. Mariją Margaritą Alaçoque, pageidautoji Dievo Širdies ir Meilės simbolinė, ypatingos prasmės diena nepraeitų patylomis. Be to, mūsų rūpestingoji ir žmogaus išsiblašymą suprantanti Motina Bažnyčia, kas pirmąjį mėnesio penktadienį atkartoja oficialiąsias Jėzaus Širdies Šventės Mišias, su "Devynių pirmųjų penktadienių komunija", litanijomis bei Švenč. Sakramento palaiminimu. Taigi, kaip matome, bent dvylika kartų metuose esame kviečiami prisitarti prie tos "ŠIRDŽIŲ ŠIRDIES" ir atsigavinti. Jos Dieviškosios Meilės Šilumoje.

Širdis, gi visuomet buvo ir liks nuoširdumo, gerumo, meilės simbolis. O kas gi iš mūsų nesijaučia reikalingas to supratimo, atjautimo, suraminimo, gero – nuoširdaus žodžio, betkokių pastangų įvertinimo, padėsinimo nepasisekimuose? Tai yra kiekvienos žmogiškos širdies reikalas ir pareiga –

Mirę kunigai Lietuvoje

Per šešerius metus mirė 132 kunigai, įšventinta 50 kunigų

ne vien gauti, bet ir duoti, pagal pačios Dieviškosios Širdies pavyzdį.

Dar tęsiant Šventės Mišių žodžiais, esame skatinami eiti, kiek galint nuosekliau, patvariau, ir ne vien „penktadieniais“ tuo paties Dievo nurodytu keliu, nes „Viešpats yra gailestingas ir maloningas, kantrus ir atlaidus. Jis nepyksta amžinai ir nerūstauja amžiais. Nesielgia su murmis taip, kaip verti esame dėl savo nuodėmių, ir neatsilygino mums, kaip nusipelnėme savo kaltėmis“. (Ps. 102,8-10)

Geriau suprasdami Jėzaus Širdies beribę meilę, mes, kad ir silpni bei riboti, pilniau įgyvendinsime didįjį dieviškosios meilės, visuomet „naująjį“, nes visuomet „atnaujintą“ įsakymą – mylėti Dievą ir, dėl Dievo mylėti artimą. O tas „artimas“ daug kartų gali atrodyti mažai artimas ir dar mažiau mylėtinas.

Suprantama, kad dažniau apgalvodami Dievo Širdies meilę mums ir visiems žmonėms, ir mes stengsimės už meilę atsilyginti, kad ir menkutė, mūsų meilė, mėginsime atsidėkoti, atsilyginti už apsilėidimus ir įžeidimus, be to – apaštalausime, kad patrauktume kitus garbinti ir mylėti tą taip mūsų mylinčią širdį, ir jos lengvapėdiškai neįskaudinti. Taip darydami su „nematomu“ kartais net taip „tolimu“ kai kam Dievui, tapsime geresni su mus pačius supančiais žmonėmis – šeimoje ir už šeimos. Iš siauros savimylės pereiname į plačias, atviras, universalios meilės pastangas. Atsidarydami visiems, ir tiems gal „nesimpatiškiems“, mes tapsime socialiesni, bendruomeniškesni, atlaidesni, sugyvenamesni. Mylėdami kitus būsime ir kitų atmylimi, pajusime tą svarų dėsnį, kad tikroji žmogaus laimė ir didžiausias džiaugsmas yra „viską viršijanti Dievo ir Artimo meilė“.

P.M.U.

I. VILNIAUS ARKIVYSKUPIJA

1. Kun. Pranciškus Swiątek, Naujosios Vilnios altaris, gimęs 1889 m., kunigu įšventintas 1915 m. Mirė 1976. III. 5. Palaidotas N. Vilnios kapinėse.

2. Kun. Jonas Balčiūnas, Smalvos klebonas, g. 1928 m., kun. įšv. 1949 m. Mirė 1976. IV. 3. Palaidotas Smalvos kapinėse.

3. Kun. Lioginas Iwanczyk, Korvės klebonas, g. 1896 m., kun. įšv. 1921 m. Mirė 1976. X. 26. Palaidotas Korvės kapinėse.

Naujai 1976. V. 30 įšventintas kun. Aldas Čeponis, gimęs 1946 m.

II. KAUNO ARKIVYSKUPIJA

1. Kun. Mykolas Grubys, Taujėnu altaris, g. 1894 m., kun. įšv. 1916 m. Mirė 1976. V. 7. Palaidotas Taujėnuose.

2. Kun. Alfonsas Keturakis, Paštuvos klebonas, g. 1904 m., kun. įšv. 1932 m. Mirė 1976. VI. 12. Palaidotas Paštuvoje.

3. Kun. Pranciškus Blikas, Dotnuvos altaris, g. 1898 m., įšv. 1924 m. Mirė 1976. VI. 20. Palaidotas Dotnuvoje.

4. Kun. Stanislovas Ruša, buvęs Maironių, Radviliškio klebonas, paskutiniu metu be pareigų, g. 1913 m., kun. įšv. 1940 m. Mirė 1976. X. 5. Palaidotas Kaune.

Naujai 1976. V. 30 įšventinti kunigai: Eugenijus Bertulis, gimęs 1949 m., paskirtas vikaru į Kelmę; Alfonsas Bulota, g. 1946 m., paskir-

tas vikaru į Panevėžį prie Šv. Petro ir Pauliaus bažnyčios; Kęstutis-Benediktas Dakinevičius, g. 1940 m., paskirtas vikaru į Kėdainius.

III. TELSIŲ VYSKUPIJA

1. Kun. Paulius Repšys, Užvenčio klebonas, g. 1909 m., kun. įšv. 1937 m. Mirė 1976. II. 14. Palaidotas Užventyje.

2. Kun. Alfonsas Sirus, Tauragės klebonas ir dekanas, g. 1921 m., kun. įšv. 1942. Mirė 1976. III. 14. Palaidotas Tauragės kapinėse.

3. Kun. Bronislovas Pakalniškis, Nevarėnų klebonas, g. 1923 m., kun. įšv. 1947 m. Mirė 1976. VI. 17. Palaidotas Nevarėnuose.

Naujai 1976. V. 30 įšventinti kunigai: Ferdinandas Žilius, g. 1949 m., paskirtas Mažeikių vikaru; Romas Žulpa, g. 1944 m., paskirtas vikaru į Kuršėnus.

IV. PANEVĖZIO VYSKUPIJA

1. Kun. dr. Juozapas Čepėnas, Pasvalio altaris, g. 1880 m., kun. įšv. 1905 m. Mirė 1976. I. 24. Palaidotas Daugailių (tėviškės) kapinėse, kur turėjo pasirinkęs vietą ir pasistatęs paminklą.

2. Kun. Antanas Misevičius, Papičio klebonas, g. 1901 m., kun. įšv. 1927 m. Mirė 1976. VI. 1. Palaidotas Raguvoje.

3. Kun. Juozapas-Vytautas Niurka, Utenos klebonas ir dekanas, g. 1913 m., kun. įšv. 1937 m. Mirė 1976. IX. 30. Palaidotas Panevėžyje.

4. Kun. Kazimieras Žeimys, Burbiškio klebonas, g. 1924 m., kun. įšv. 1949 m. Mirė 1976. VIII. 22. Palaidotas Burbiškyje.

5. Kun. Juozapas Laniauskas, Biržu altaris, g. 1892 m., kun. įšv. 1915 m. Mirė 1976. XI. 26. Palaidotas Biržuose.

Įšventinti 1976. V. 30 nauji kunigai: Vytautas Kapočius, g. 1942 m.; Aleksandras Kaškevičius, g. 1949 m.

V. VILKAVISKIO VYSKUPIJA

1. Kun. Bernārdas Baliukonis, Vilkaviškio vyskupijos kurijos kanceleris, g. 1913 m., įšv. 1937 m. Mirė 1976. V. 19. Palaidotas Kaune.

2. Kun. Aleksandras Labanauskas, Paežerėlių administratorius, g. 1909 m., kun. įšv. 1937 m. Mirė 1976. IX. 27. Palaidotas Paežerėliuose.

3. Kun. Jonas Sprainaitis, Alvito klebonas, g. 1912 m., kun. įšv. 1940 m. Mirė 1976. VIII. 16. Palaidotas Alvite.

4. Kun. Jonas Gribulis, Zapyškio altaris, g. 1902 m., kun. įšv. 1935 m. Mirė 1976. XI. 6. Palaidotas Zapyškyje.

5. Kun. mons. Vincentas Padolskis, buvęs Marijampolės klebonas ir dekanas, vėliau altaris-ligonis, g. 1908 m., kun. įšv. 1932 m. Mirė 1976. XII. 8. Palaidotas Virbalyje.

6. Kun. Pranciškus Šliumpa, Viškio Rūdos klebonas, g. 1916 m., kun. įšv. 1942 m. Mirė 1976. XII. 10. Palaidotas Aukšt. Panemunės kapinėse.

1976 m. Vilkaviškio vyskupija neturėjo nė vieno naujo kunigo.

VI. KAISIADORIŲ VYSKUPIJA

1. Kun. Zigmas Neciunskas, Kalvių klebonas, g. 1912 m., kun. įšv. 1939 m. Mirė 1976. VI. 23. Palaidotas Kalviuose.

2. Kun. Romualdas Stundžia, Kauno kunigų seminarijos prokuratorius, g. 1901 m., kun. įšv. 1930 m. Mirė 1976. X. 18. Palaidotas Kaune.

3. Kun. Jonas Dzekunskas, Ziezmarių altaris, g. 1903 m., kun. įšv. 1931 m. Mirė 1976. XII. 24. Palaidotas Ziezmariuose.

1976. V. 30 naujai įšventinti kunigai: Petras Bingelis, gimęs 1935 m.; Juozapas Lanis, g. 1924 m.; Vladislovas Avilzonis (įšventintas 1976 m. rudenį), gimęs 1939 m.

Kunigų mažėjimą Lietuvoje rodo tokie paskutinių šešerių metų skaičiai: 1970 m. mirė 18 kunigų, o nauju įšventinta 8. 1971 m. mirė 10 kunigų, o naujų įšventinta 3, 1972 m. mirė 17 kunigų, o naujų įšventinta 6. 1973 m. mirė 21 kunigas, o naujų įšventinta 6. 1974 m. mirė 23 kunigai, o naujų įšventinta 8. 1975 m. mirė 19 kunigų, o naujų įšventinta 8. 1976 m. mirė 24 kunigai, o naujų įšventinta 11.

Iš viso per pastaruosius šešerius metus (1970-1976) mirė 132, naujai įšventinta 50 kunigų.

Tėviškės Žiburiai

Sovietinis voratinklis ir Amerikos lietuvaitė

Buvusio saugumiečio pergyvenimai Kaune ir Vilniuje

1967 m. labai nuliūdau, kai sužinojau, kad vyriausias muzikinio Kauno teatro režisorius Kostislovas Andrejevas buvo užmuštas Maskvoje — jį suvažinėjo tarnybinis partiečių autovežimis. Nelaimingas išgulėjo gatvėje pusantros valandos, kol kažkas paskambino greitajai pagalbai.

Tai mane giliai paveikė. Pradėjau vis giliau jausti komunistinės santvarkos nežmoniškumą. Kai sutikau savo viršininką Algirdą Vetkorotovą ir Vytautą Musulą po Andrejevo laidotuvių, kažkaip jaučiau, kad jie man tolimi žmonės. Jaučiau artėjantį dvasinį konfliktą. Teatras atrodė man kaip kažkoks praeities prisiminimas. Jaučiau, kad aš jau nebepriklausau, nors anksčiau teatras buvo mano svajonė. Jame praleidau linksniausias valandas, kai teko kurti vaidmenis, vadovaujant R. Andrejevui. Juo toliau, juo giliau graužė mane sielvartas, kai pradėdavau galvoti apie savo darbą Saugume, teatrą ir visą kraštą... Bet, kaip visuomet, darydavau tai, ką liepdavo Saugumas.

Mano draugė Ž. baigė Kauno Medicinos Institutą ir gavo gydytojos teises. Susitikdavom su ja netaip jau dažnai, nes be manęs ji turėjo ir kitų draugų. Patiko man jos tėvai, kurie buvo mokytojai.

Ž. motina buvo draugiška ir labai inteligentiška moteris. Kartą ji man prasitarė, kad pas juos užėina vienas kunigas, geras jaunų dienų pažįstamas. Kai susitikau su Saugumo viršininku A. Vetkorotovu ir V. Musulu, nustebau. Mat, pastarasis pasakė, kad jiedu gerai pažįsta Ž. tėvų šeimą ir žino apie mano lankymąsi pas juos. Apie tą šeimą Saugumui niekad nebuvau užsiminęs, nes nekalbėdavau apie politinius dalykus. Ž. buvo labai muzikali, ir mudu šioje srityje rasdavome daug bendrų interesų. Apie ją taip pat nieko nesakiau Saugumui, išskyrus vieną atvejį, kai aš, Ž. ir V. Čepkus buvome restorane, kur aš turėjau seklio pareigas. Bet ir tuomet pranešiau tik tai, ką V. Čepkus kalbėjo ir kas su mumis kartu buvo. Tada Saugumas man drauge Ž. nesidomėjo. Dabar V. Musulas davė man suprasti, kad pasitraukčiau nuo Ž. Taip pat jis apjuodino jos motiną, sakydamas, jog jina išivėlusė į romansą su vienu kunigų seminarijos profesoriumi. Mane įpareigojo užteiti pas Ž. tėvus, kai bus tas profesorius, su juo susidraugauti ir nugirdyti. O tada, kai eis namo, pranešti Saugumo parei-

gūnui, kuris lauks su "išblaivinimo" mašina, pagriebs tą profesorių, nugabens "išblaivinimo" įstaigon (blaivyklon), nu-fotografuos ir perduos spaudai.

Kas ta "išblaivinimo" įstaiga? Joje man teko išbūti 6 valandas, kai gyvenau Klaipėdoje. Tai specialus skyrius, kur surrenka negalinčius paeiti girtus žmones restoranuose, gatvėse ir kitose vietose. Moterys vežamos į jų skyrių, vyrai — į vyrų. "Išblaivinimo" įstaigos turi autovežimius, tokius pat kaip milicija, tik pritaikytus girtiem vežti. Jų darbuotojai yra milicijos žmonės, paskirti šiai tarnybai. Jie turi tuos pačius milicijos laipsnius ir uniformą. Tai daugiausia smukusios moralės žmonės. Su girtaisiais elgiasi žiauriai — muša, paima rastus daiktus, pinigus ir negražina, sako nieko neradę. Kartais jie net rimtai sužaloja žmones ir iš blaivyklos turi važiuoti ligoninėn. Pvz. mano pažįstamas Pranas Raguotis, Broniaus Raguočio brolis (partietis, dirbo "Tiesos" redakcijoje), grįžęs iš tos "išblaivinimo" įstaigos, negalėjo valgyti ištisas tris savaites. Mat, išblaivinimo įstaigos tarnautojai buvo sulaužę jam žandikaulį.

Tokioje įstaigoje man teko būti 1962 m. Dirbau tada Klaipėdos statybos valdyboje darbų vykdytoju. Vasaros metu atvažiavo į mano darbovietę Dobilų k. (už Klaipėdos miesto) draugas su moterimi. Prie pastato darbo metu pradėjome vaišintis su darbininkais. Nusivaišinęs draugas užmigo ant žolės, o aš turėjau važiuoti Palangon, kur gyvenau. Vežė mane vienas iš darbininkų draugo motociklu. Klaipėdoje sustabdė mus milicininkas ir nugabeno į milicijos skyrių. Man liepė pasirašyti, kad važiauvau draugo motociklu, ir pasakyti, kur yra jo savininkas. Aš atsisakiau. Buvau išgėręs, bet negirtas. Nuvežė "išblaivinimo" įstaigon, pasodino kėdėn, nuvilko drabužius, priėmė ir 15 min. pylė šaltą dušo vandenį. Po to paguldė lovon ir vėl surišo. Išlaikė 6 valandas. Kai atrišo, liepė pasirašyti. Aš atsisakiau. Gražino į kėdę ir vėl ėmė pilti vandenį. Nebeišlaikiau ir pasirašiau, kaip reikalavo. Nubaudė 8 rb. ir paleido.

Išėjęs iš tos įstaigos, nuvažiauvau pas pažįstamą gydytoją Palangoje. Jis davė vaistų, kad nesusirgčiau, nes buvau labai peršalęs, o rankų riešai buvo ištinę dvi savaites.

Pakliuvęs ton "išblaivinimo" įstaigon, negalėjau sakyti, kad dirbu Saugume. Jei būčiau pasakęs, žinoma, taip nebūtų atsitikę. Nepasakiau to nė Saugumo šefui V. Olesovui Palangoje, nes tai buvo asmeninis reikalas, nepolitinis. Žinoma, Olesovas tai vėliau sužinojo, bet nieko man nesakė.

1967 m. vasara. Darbas teatre sustojęs, nes visi atostogauja. Vieną vakarą savo kambaryje randu laišką: "Paskambink, svarbus reikalas. Algis." Taip visuomet darydavo Algirdas Vetkorotovas, kai norėdavo mane surasti. Mat, mano namuose telefono nebuvo. Tuojuo pat paskambinau. Jis tepasakė, kad sekančią dieną turime pasimatyti. Per pasimatymą pranešė, esą iš Amerikos atvažiavusi mergina, su kuria aš turėčiau susipažinti. Ji būsianti pakviesta į Saugumą neva patikrinti vizos. Kai ji išeisianti iš pastato, ją lydėsias A. Vetkorotovas ir nusiimsias akinius. Aš turįs ją išidėmėti, kad vėliau galėčiau atpažinti.

Dariau kaip Vetkorotovas liepė. Sutartą dieną ir valandą laukiu priešingoje Saugumo pastato pusėje — skaitau laikraštį, stovėdamas prie krautuvės ir neva nieku nesidomėdamas. Paskaitęs nueinu į telefono būdelę, neva skambinu ir kalbu. Netrukus pasirodo Vetkorotovas — išėina iš Saugumo pastato, lydėdamas merginą. Nusiima akinius, o aš nusiimu savuosius saulės akinius ir duodu jam suprasti, kad viskas tvarkoj. Mergina augšto ūgio, mėlynu megztiniu, užsimetusi per petį rankinuką. Pasuka į Laisvės alėją Soboro (Igulos šventovės, Red.) link. Aš einu iš paskos, būdamas gerokai nutolęs. Paspartinę žingsnį, artėju prie jos. Kai ji prieina prie Mickevičiaus gatvės ir pasuka į kairę, aš ją pralenkiu ir gerai išidėmiu jos veidą.

Grįžęs pas Vetkorotovą į Saugumo rūmus, pranešu, kad "viskas tvarkoj". Vetkorotovas juokiasi patenkintas ir nieko nesako. Tik po dviejų savaičių vėl gaunu Vetkorotovo laišką: "Paskambink, noriu pamatyti Tave. Algis." Vėl susitinkam. Gaunu užduotį susipažinti su ta mergina kelionėje į Vilnių. Jo žinomis, mergina važiuos rytinu traukiniu, ir aš turįs būti Kauno geležinkelio stotyje nuo 6 v.r., nes eina du rytiniai traukiniai į Vilnių. Saugumas nesąs tikras kuriuo traukiniu ji važiuosianti.

Dariau, kaip buvau lieptas. Tai buvo 1967 m. birželio mėnesį (dienos neatsimenu). Anksčiau rytą jau laukiau geležinkelio stotyje su "Carmen" operos klavyru rankose. Mat, važiuoju neva pas dirigentą į Vilnių (iš tikrųjų važinėju pas dirigentą Viržonį ruošti Jose vaidmens). Prieina Vetkorotovas ir sako, jog Saugumo pareigūnai seks tą merginą nuo jos nakvynės namų ir praneš, kai ji bus jau stotyje. Ženklas bus toks: jis pats eis paskui tą merginą.

Teško laukti iki 9.40 v.r. Tada įėjo salėn prie bilietų kasos Vetkorotovas, o jo priekyje — mergina su lagaminėliu. Aš ją tuojuo atpažinau ir atsistojau už jos eilėn pirkti bilieto.

Ji įlipo į traukinio vagoną ir atsisėdo toje pusėje, kur nėra saulės. Aš priešingai — atsisėdau saulės pusėje. Važiuojant mano pusėje pasidarė šilta. Paprašiau merginą leidimo atsisėsti šalia jos, vėsesnėje pusėje. Tai dariau, kad neatrodytų, jog aš noriu su ja susipažinti. Skaitau laikraštį ir deduoš nekreipias į ją dėmesio. Vėliau bandau prašnekinti. Ji nekalba. Nusiminiau — pamaniau, kad gal negalėsiu atlikti užduoties. Bet, artėjant prie Vilniaus, ji pati prašnekino mane, parodė atvirukų. Tada mudu maloniai pasikalbėjom. Netoli manęs sėdėjo moteris, kuri stebėjo ir mane sekė, bet aš nekreipiau dėmesio. Jaučiausi laimingas, nes mergina davė savo adresą Vilniuje (aš jį žinojau iš Saugumo) ir kvietė aplankyti, kai grįš iš Druskininkų rugpjūčio mėnesį.

Vilniaus stotyje merginą pasitiko Ričardas Vaigauskas, senas saugumiestis, lietuvis. Aš sėdau į taksį, kursuojantį Kaunas—Vilnius ruože ir grįžau į Kauną. Buvau labai patenkintas ir kartu pritrenktas. Man toji mergina nepaprastai patiko. Ji buvo labai skirtinga nuo vietinių merginų. Kilo manyje baisios mintys, darėsi nepaprastai liūdna. Pirmą kartą pajutau, kad esu vergas. Važiuodamas taksium iš Vilniaus, visą kelią galvojau apie nelygybę komunistinėje santvarkoje. Kažkaip staiga nublunka visas mano gyvenimas. Nublunka ir teatras, ir dainavimas, ir viskas, kai pradėdavau galvoti apie žmones laisvėje ir mūsiškėje vergijoje...

Grįžęs Kaunan, paskambinu A. Vetkorotovui. Pasimatom su juo ir poskyrio viršininku Vyt. Musulu. Abu labai patenkinti. Padėkojo, davė 50 rublių ir liepė tą merginą vėl pamatyti, kai ji grįš iš Druskininkų.

MŪSŲ LIETUVA Mūsų Mūsų

GALVOSŪKIAI

Kodėl mum reikia išmokti dainuoti lietuviškas dainas

Mum reikia išmokti lietuviškas dainas, nes iš jų mes daug sužinome apie mūsų tėvų tautą. Lietuviškos dainos daug mum pasako apie Lietuvą. Kai kurios pasako, kaip žmonės gyveno ar kaip jie visokius darbus darydavo. Daug iš jų aprašo, kaip žmonės verpė, malė, piovė šieną ir t.t. Kai kuriose dainose yra parašyta apie karus ar kovas, bet daugiausia yra parašyta apie gėles, daržus, gyvulius ar paukščius.

Gera žinoti šias dainas, nes tada mes išmokstame tas dainas, kurias mūsų tėveliai dainavo, kai jie buvo jauni. Jeigu mes

gerai šias dainas išmoksime, tai mes būsim geri lietuviai, ir tos dainos niekad neišnyks. Bet jeigu nedainuosime, tai Lietuva niekad nebus laisva.

Rita Bobelytė, 7 sk.

Reikia žinoti lietuviškas dainas dėl to, nes žmogus, mokėdamas dainas, geriau pažįsta krašto kultūrą ir nuotaiką. Lietuvių tautinės dainos daugiausia parašytos apie kaimą. Tose dainose yra išreikiami jausmai, viltys ir norai vienokiu ar kitokiu būdu.

Ir tremty esantis jaunimas stengiasi kuo daugiau išmokti lietuviškų dainų. Todėl per stovyklas ir skautų lažus stengiamės išmokti tas dainas, kurias mūsų tėveliai, seneliai ir protėviai dainuodavo. Iš dainų galima pasimokyti, kaip žmonės myli savo tėvynę, jos ilgisi ir ją didžiuojasi. Žinodami ir mokėdami lietuviškas dainas, sužinosime daugiau apie liaudies kūrybą.

Kristina Kirkylaitė, 7 sk.

Klarick

SKAUTŲ IŠKYLA

Birželio 25 – 26 dd. skautai turės iškylą Santa Izabel, kur, sako, prinokę labai daug „mixirikų“.

SOVIETINIS VORATINKLIS... (iš 5 psl.)

Liepos mėnesio viduryje susitikau kapitoną Bagdoną, vieno poskyrio viršininką, kuris pavadavo atostogaujantį Vėtkorotovą. Bagdonas taip pat užsiminė tą merginą, juokavo ir su ironija tarė: „O čia tai bus meilė...“

Taip, tai buvo lyg ir savotiška pranašystė. Anoji seklio pažintis išaugo į tikrą meilę, kuri mane nuvedė į laisvę. Dėkoju Dievui, kad pagaliau mano svajonė pasiekti Vakarus išsipildė.

Vidimantas Valatka

T. Ž.

Tėvynė

Tėvynė, brangioji,
Kokia tu miela!
Galbūt nematysiu
Tavęs niekada...

Šiandieną mes esam
Toli nuo tavęs.
Kas tavo likimą
Kada gi išspręs?!

Per tavą žemę
Vien priešų takai,
Tačiau tu didvyre
Visad išlikai.

Tėvyne, Tėvyne,
O žeme brangi,
Mes tavo vaikai
Tau ištikimi.

P. Norušienė

Alberto F.D. (BERA)

AUGA NAUJA KONCERTANTĖ

Birželio 17 d. São Paulo Savivaldybos teatre „Anchieta“ buvo iškilmingai įteikti pažymėjimai muzikos konservatorijos mokinėjoms. Šia proga „Gazeta da Vila Prudente“ laikraštis pasididžiudamas pristato „gimstančią koncertantę“, LISLEY NOVAES RINKEVIČIUS – RINKEVIČIŪTE, pridėdamas ir nuotrauką. „Jai tik 12 metų, o jau regiono asmenybė muzikos srityje rašo laikraštis.“

Rinkevičiūtė pradėjusi groti pianinu vos ketverių metų mergaitė. Tėvų jėga ji muzikos konservatoriją „Francisco Braga“, po dviejų metų gavo medalį: tai pirmasis iš 13 medalių ir vieno

„trofėjo“, kuriuos jau surinkusi.

Lisley mėgsta klasikinę muziką; nemėgstanti „rock“, nes – tik triukšmas, jo muzika šalta, bejausmė. Brazilų liaudies muzikoje jau prasilavinusi, bet, sako, dar daug trūksta. – Reikėtų, kad kas ją supažindintų ir su lietuviška muzika.

Už metų Lisley baigs konservatoriją pianino mokytojos (profesora de piano) titulu. Žada lankyti virtuozinio kursą (3 metai) ir užbaigti muzikos fakultetą.

Jaunajai pianistei geriausi linkėjimai. Ir lietuvių pasididžiavimas ja.

Caucaia vietovė, pp. Bagdžiaus ir Magylos vasarnamiuose.

Priimami vaikai nuo 7 iki 18 metų. Įsirašyti galima pas Vandą Pumpienę (telef. 292.7197) arba Eugeniją Bacevičienę (telef. 63.9343).

PRANEŠIMAS

„ŽALGIRO“ STOVYKLA

Vaikų stovykla žiemos atostogų metu bus liepos (julho) 17-24 dienomis

Pirmą kartą pas anoniminius alkoholikus V. Matulaitis

Prieš 40 metų buvo pradėti organizuoti žmonės, kuriuos alkoholis mai gerimai dažnai nuvedavo į ligonines ar kalėjimus. Šis sąjūdis dabar jau išplitęs JAV, Kanadoje ir kitur. Daug kas yra girdėjęs apie AA (Alcoholic Anonymous) — Nežinomas Alkoholikas, bet labai mažai kas žino apie to sąjūdžio pagalbą nepajėgiantiems save valdyti. Dėlto, radęs progą, nuvykau į AA susirinkimą.

Nuoširdumo atmosfera

Paprasta salė po šventove. Paruoštos kėdės, kava, užkandėliai. Prie įėjimo pasitinka pora vyrų, kurie pasisveikina ir pasisako savo krikšto vardus (Jonas, Petras). Ir aš prisistatau tik krikšto vardu. Pasikeičiam keliais sakiniais apie orą. Pasiūlo išgerti kavos, užkasti ir palaukti, kol daugiau susirinks. Tuoju pajutau labai draugišką nuotaiką. Už vaišes nemokama, nėra nario mokesčio, nėra įėjimo mokesčio, nėra jokių sąrašų.

Susirinko apie 70 žmonių: jaunų, vyresnių ir jau beveik baigiančių žemės amžių — moterų, vyrų, darbo žmonių, intelektualų... Visi buvę varginami alkoholio. Daugelis jų buvo praradę daug turto, gerus darbus, šeimas, buvę ligoninėse, kalėjimuose, kalbėję su įsivaizduojamomis įvairiausių formų būtybėmis, gyvenę pragarą žemėje. Jie žinojo, kad visa tai jiems kartosis nuo alkoholinių gėrimų, bet gėrė nesulaikomai.

Šiandien jie yra prisikėlę iš to dvasinio ir fizinio purvo AA dėka. Jie visi atviri sau ir kiekvienam kaimynui salėje, kurių jis žino tik tariamą ar tikrą krikšto vardą. Jie visi yra pergvenę tas pačias kančias, pilnai vienas kitą supranta, kad jiems alkoholis yra nuodai. Jie negali jo liesti nė lašo. Jie pavieniui negali nugalėti šio bjauraus įpročio — ligos. Dėlto jungiasi į grupes. Vienas kitame randa sustiprinimą, paramą, o visi kartu pasiveda Augščiausiojo globai. Čia niekas neklausia religijos, tautybės, išsimokslinimo, turto. Kiekvienas remiasi savo dvasiniu įsitikinimu, bet jungiasi į būrį. Žmogus ieško atviro, nuoširdaus, tiesaus draugo. Sąjūdžio nariai priima jį toki, koks jis yra. Kiekvienas stengiasi su kitų pagalba kilti, eiti į blaivų, šviesesnį gyvenimą ir nepalikti kitų pražūčiai. Jie gelbsti kitus, kad patys galėtų išsilaikyti naujame lygyje.

Susirinkimo eiga

Susirinkimą pradeda vienas jų, nes valdybos nėra, tačiau kiekvienas jaučia atsakomybę už kitus. Taip susidaro broliška nuotaika. Pradedantis susirinkimą pasisveikina bendru "labas

vakas" ir "aš esu alkoholikas". Kiekvienas salėje atsako "Aš esu alkoholikas". Tas viešas pareiškimas nėra savęs kaltinimas, o pareiškimas, kad alkoholis jam yra kenksmingas. Panašiai, kaip žmogus pasisakytų, jog jis yra alergiškas pienui, kiaušiniams, penicilinui... Reiškia, jei žmogus tą maistą ar vaistą naudotų, susirgtų. Argi geras draugas, žinodamas, kad kitas negali to maisto valgyti, pakartotinai siūlys?

Nors kiekvienas jų sako "esu alkoholikas", tačiau daugelis jų jau seniai nevartoja alkoholinių gėrimų. Jis žino, kad nuo pirmo naujo lašo gali susirgti nepataisomai. Tačiau tie prisipažinimo žodžiai jam yra garbingi, nes šiandien pajėgia susilaikyti nuo alk. gėrimų.

Po pasisveikinimų paskaitoma iš AA knygos, kuri aiškina, kaip šis sambūris veikia. Vadovaujantysis pakviečia iš anksto savanoriškai sutikusį papasakoti savo gyvenimo alkoholio ligos eigą ir pakilimą į naują, blaivų gyvenimą. Visa tai išgirdęs gėriesi žmogaus pastangomis ir Dievo palaima, kad jis išbrido iš to gilaus liūno.

Dvylika žingsnių

1. Kiekvienas turi suprasti ir

prisipažinti, kad yra bejėgis kovoti su alkoholiu ir kad savo gyvenimo pats nepajėgia tvarkyti.

2. Tikėti, kad Augščiausiojo malonė gali pagelbėti sugrįžti į normalų gyvenimą.

3. Pasiryžti ir pavesti savo valią bei gyvenimą Augščiausiojo galiai.

4. Be baimės, šaltai įvertinti moralinį savo gyvenimą.

5. Prisipažinti Dievui, sau ir artimui savo klaidas.

6. Pasiryžti pašalinti visus tuos moralinius trūkumus.

7. Prašyti Dievą, kad jis pagelbėtų pašalinti trūkumus.

8. Pasidaryti visų nuskriaustų ar įžeistų žmonių sąrašą ir jiems atsiteisti.

9. Pasistengti su visais tiesioginiu būdu atsiteisti - susitaikyti.

10. Nuolat prisiminti savo klaidas ir jas prisiimti.

11. Mąstyti apie Dievą ir prašyti jo pagalbos nugalėti šiam įpročiui.

12. Šiuos žingsnius vykdyti savo gyvenimo reikaluose.

Palaikyti ryžtą

Pats svarbiausias dalykas nuolat girdėti kitus kalbant apie tą sunkų, pasibjaurėtiną buvusį suklypimą — ligą ir grį-

žimą į blaivų, normalų gyvenimą. Ta nuoširdi suklypusio žmogaus istorija pažadina kiekviename iš jų pasiryžimą gyventi blaiviai, be alkoholio, be nuodų.

Paklausiau vieną jų, ar nenusibosta girdėti nuolat panašius pasakojimus. "O, ne! Visa tai norėtuosi girdėti nuolat, norėtuosi matyti kitus prisikeliančius. Tada manyje sutvirtėja pasiryžimas būti blaiviu žmogumi ir džiaugtis gyvenimu kartu su savo šeima ir draugais".

Vienas pasakotojų prisiminė svajojęs su šeima nuvažiuoti per visą Kanadą į Vankuverį, bet ta kelionė visad baigdavosi už 16 mylių prie artimiausios smuklės dėl pirmo stiklo alaus. Dabar, po susidraugavimo su AA, aplankė su visa šeima Vankuverį ir daugelį kitų vietovių be sustojimo už 16 mylių — jo gyvenimas visiškai pasikeitė.

AA nėra religinė ar medicininė draugija. Ji neaprūpina pašalpomis, pastoge, maistu ar drabužiais. AA padeda alkoholikams, kurie nori būti blaivūs. Jie jaučia atsakomybę kiekvienas už save ir už kitą, stengiasi vieni kitus padrąsinti, stiprinti pasiryžimą gyventi blaiviai.

Buvo maloni staigmena atsirasti tarp žmonių, kurie yra nugalėję girtavimą, yra atviri sau ir kitiems. Jie jaučia pareigą ir norą vieni kitiems padėti. Juose nematyti puikybės ar didybės melo. Savo prisikėlimo nelaiko heroišku, tiktai tiesia nepažįstamam draugui pagalbos ranką. Aš nesu sutikęs kitos tokios grupės žmonių, kurioje vyrauja toks artimas nuoširdumas bei draugiškumas, nors jie buvo skirtingo amžiaus, išsilavinimo ir lyties.

Susirinkimo eigoje buvo paminėti "s u k a k t u v i n i k a i". Trumpiausia sukaktis buvo vieno mėnesio, kelios vienerių metų, ilgiausia — per 20 metų nuo paskutinio vartojimo alkoholinio gėrimo.

Lietuvių grupė

Aš esu labai dėkingas Montrealio lietuvių AA grupei, kurios tarpininkavimu dėka teko sužinoti apie šį susirinkimą. Tokių susirinkimų Toronte būna po 20 ar daugiau kasdien įvairiose vietose.

Montrealyje lietuvių tarpe pradžioje atsirado tik keli žmonės, kurie įsijungė į šį sambūrį ir sugrįžo į blaivų, produktingą, normalų gyvenimą. Jų grupė augo, o dabar jau skaitoma dešimtimis. Jų nariai vienas kitam padeda kovoti su šia kankinančia liga. Atrodo, kad daug kam iš torontiečių būtų labai naudinga įsijungti į tokį sambūrį.

Čiurlioniškas stogastulpis prie Varėnos — Druskininkų kelio, vaizduojas idilišką Lietuvos gamtovaizdį. Tai liaudies meistrų menas

Parašyta ir paskaityta

M. 1500-tojo numerio minėjimo proga

Alfonas D. Petraitis

ILGAS "MŪSŲ LIETUVOS" KELIAS

Nepaprastai gajai mūsų tauta. Išrauta iš savo žemės, atgijo svetimuose dirvonuose, leidžia naujas šakas tolimose žemėse. Daugelis tautų tokiose pat sąlygose būtų praradusios viltį ir net gyventi. Lietuviai netik gerai įsikūrė svetur, o padeda ir saviesiems tėviškėje. Dabar lietuvių vardas yra žymiai garsesnis negu betkada anksčiau.

Vienas svarbiausių veiksnių lietuvių išlaikymui svetimame krašte yra mūsų spauda. Be jos būtų buvę žymiai sunkiau mums nenuatausti.

Todėl šiandien su pagarba ir dėkingumu žvelgiame į tuos, kurių dėka ir rūpesčiu turime savo laikraštį. Visi daugiau ar mažiau prie to prisidėjome, tačiau pagrindinė našta vėl krito ant tų žmonių pečių, kurie pajėgė kas savaitę išleisti laikraštį. Vieni pradėjo su mėnesiniu, vėliau perėjo į dvisavaitinį. Kiti turėjo, sunkumų prispausti, suretinti laidas, arba net sustoti eję.

Spaudos kelias nelengvas ir nevisuomet mes jį tinkamai įvertiname. Daugiau girdisi kritikų, negu paraginimo, padrąsinimo žodžių. Nors tai yra jau gana įprasta, turėtume neužmiršti vistiek savo spaudos reikšmės mūsų kraštui.

Kad ir štai mes čia susirinkome, dauguma sužinoję per spaudą apie šį minėjimą. Jeigu jos nebūtų, kas būtų mums apie tai pranešęs? Telefonu? Ar visi turime telefonus? Kas galėtų atsistoti ir iš eilės visiems paskambinti? Gal tai laiškais? Bet ar kiekvieną kartą reikėtų visiems atskirai po laišką parašyti? Kiekvienam susirinkimui tai pakartoti? Kiek tai kaštuotų kiekvieną kartą?

Tai tik vieno susirinkimo-minėjimo reikalas. O kaip su minčių pasikeitimu? O kaip su kitų kraštų lietuvių gyvenimu? Tas mūsų visų labai kritikuotas lapelis atrodo neša daug didesnę naštą, atlieka daug didesnį patarnavimą, negu mes manome. Gal jau būtų laikas jį su didesne pagarba žiūrėti.

"Mūsų Lietuva" išėjo jau 1500 kartų. Ką reiškia tas numeris?

Tik keletas skaičių. Jeigu jis būtų išjęs kas minutę, tam reikėtų 25 valandų. Jeigu jį būtų leidę kasdieną – tai jau būtų praėję 4 metai su virš „Mūsų Lietuva“ dabar išėina 10 puslapių dydžio. Tai per tą laiką apytiksliai jau sudarė dabartinio formato 15.000 puslapių leidinys, maždaug 15 tomų.

Ar žinote kiek kiekviename numeryje yra žodžių? Niekas to nesuskaitė, bet redaktorius turėjo juos surinkti. Mašinėlė juos surasė. Kas numeris turime tarp 10.000 ir 14.000 žodžių. Netikite? Suskaičiuokite.

Tie žodžiai metų metais mums kalė ir sakė apie Lietuvą ir lietuvius.

Dauguma mūsų mano, kad jeigu jau kas kalba apie spaudą, tai pirmoje vietoje tikriausiai prašys pinigų. Tiesa, ir jų reikia, bet ne vien pinigai čia svarbūs. Reikalai žymiai pagėrėtu, jeigu visi skaitytojai atsilgintų už prenumeratą. Gera dalis nuolat „užmiršta“ atsilyginti, o po ilgesnio laiko paraginti, pasisako, kad jau daugiau nebeskaitysią, galite nesiuntinėti... Tačiau kita dalis yra tikrai pavyzdinga – netik atsilygina, bet dar ir su magaryčiomis.

Dar vienas labai svarbus faktas: redaktorių dalis dirba už pavalgymą, kiti už „aciū“, o dar kiti net už kritikas. Žinoma, tokia industrija sunkiai turės nuostolių, nežiūrint, kad ir popieriaus kainos kils, matricos, techninė dalis kas kart bus brangesnė. Vistik prenumerata ir atskiros aukos mums padės lietuvišką žodį nešti ir jį tolimuosiuose Brazilijos užkampiuose išsisklaidžiusių lietuvių šeimai.

Ar galima būtų pagerinti „Mūsų Lietuvą“? Taip, būtų galima, tik tie visi pagerinimai nėra surišti su ideologine dalimi, o su geresne technika. Čia be pinigų jau negalima išsiversti. Popierius galėtų būti geresnis ir fotografijos būtų aiškesnės, tačiau administratoriai nerado tokio tobulo kelio, kaip pirkti gerą popierių ir mokėti prasto popieriaus kainą... Būtų galima pakeisti formatą į žymiai elegantiškesnį, bet tam reikėtų kitokios spausdinimo mašinėlės. Apie jos kainą geriau čia nekalbėsime. Ačiū Dievui, kad dar dabartinė nesutojo veikusi!

Stebūklų galdynė dar nepasibaigė. Kartais gali atsirasti koks stebūkladaris, kuris iš mažo moka padaryti didelį. Jau vien faktas, kad mūsų spauda išsilaikė tiek metų, matė šilto ir šalto ir neužgėso, sakau: vien tas faktas duoda vilčių, kad ateitis gali būti dar geresnė.

Ypač tas faktas, kad prie „Mūsų Lietuvos“ darbo šiomis dienomis įsitraukia naujos saležiečių pajėgos, kurie yra jau labai patyrę spaudoje, tikiu, kad jie galės rasti gal mums nepramatytas išeitis.

Kitas svarbus faktas, kad kaskart dažniau matosi jaunosios kartos žodis mūsų spaudoje. Tiek per vaikų puslapi, kaip ir per jaunimo žodį. Ten aprašoma stovyklų gyvenimas ar pasisakymai. Jaunimas pareiškia kartas nuo karto savo nuomonę.

Jeigu pasiseks įtraukti kaskart daugiau jaunosios kartos pasisakymų mūsų spaudoje, tai jau būtų didelė pažanga. Nors tai ir vietos kalba, tačiau faktas, kad jie rašo, yra gana reikšmingas. Todėl kreiptina gana daug dėmesio į vai-

kų jaunimo puslapi, tiek lietuvių, kiek ir portugalų kalbą. Suprantamas kai kurių neigiamas pasisakymas, liečiantis portugalų kalbos vartojimą, tačiau būtų naivu manyti, kad tik per lietuvių spaudą atversime širdis tų, kurie nesupranta lietuviško rašto. Gal tiksliau manyti, kad pirma stovi supratimas, o po jo pamilimas. Negalima mylėti to, ko nepažįstama. Mūsų vaikų vaikai kaskart mažiau turės galimybių namie sužinoti apie savo tėvų kraštą. Tik per spaudą ir jiems prieinama kaiba galėsime tuo reikalu pakalbėti. O kuomet jie susidoms lietuviškais dalykais, visi kiti sunkumai bus lengviau nugalimi.

Dar vienas reikalas būtinai paminėtinas: skaitytojo bendradarbiavimas. Yra daug žinučių, kurių redaktorius negali sužinoti. Korespondentai nepraneša. Tai kaip apie tai parašysi? Jeigu nežinai? Tačiau jeigu skaitytojas nepattingų ir pabrauktų porą eilučių, įdėtų į voką ir pasiųstų redakcijon, tai mūsų spauda tikrai pasidarytų Brazilijos lietuvių kolonijos veidrodis.

Kaip pradžioje minėjau, ne vien pinigai yra svarbu spaudoje. Jie yra svarbūs, bet be visų skaitytojų bendradarbiavimo, be individualių žurnalistų pagalbos, spauda lieka tik bendrybėmis kalbantis puslapis. Tai daugiau nuomonių knyga, o ne gyvas laikraštis. Mes neturime apmokamų žurnalistų, todėl kviečiu visus, kas tik gali, būti kartas nuo karto lietuviškos spaudos žurnalistu.

Rašo
t. Saulaitis

Šiandien nutariau atsakyti visus laiškus, kurie guli stalčiuje, ir parašyti vėliausių žinučių iš šio pasaulio.

Kaip skaitėte „Mūsų Lietuvoje“, sustojau Montevidėjuje, Buenos Aires, Limoje, Bogotoje ir Caracase, pabuvau dešimt dienų pas tėvelius, ir balandžio 9 atsiradau Čikagoje. Dar spėjau vieną rytą pamatyti truputį sniego, o paskui oras pradėjo atšilti – paskutinę savaitę Čikagoje daug karščiau negu São Paulo, maždaug kaip Rio de Janeire vasaros viduj, tik nėra pajūrio ir nėra palmių.

Už kelių savaičių pradėsime vasaros darbus. Vieną kartą norėjau pradėti rašyti juokingą eilėraštį, kurio pirma eilutė būtų buvus „Mano namas – čemodanas“, bet daugiau eilučių sugalvoti negalėjau. Birželio 15-19 būsiu Akademino skautų sąjungos stovykloje Rako stovyklavietėje (450 km. nuo Čikagos, Michigan valstijoje), 19 – liepos 9 Dainavoje (arčiau Detroito, irgi apie 450 nuo Čikagos) Moksleivių ateitininkų stovykloje, liepos 9 – 23 Čikagos skautų ir skaučių stovykloje Rake (bus apie 500 stovyklautojų), liepos 24-30 ten pat skautų vadovų Ažuolo mokykloje, kur reikės būti kartu ir instruktoriumi ir kapelionu, liepos 31 – rugpiūčio 13 Neringoje, lietuvių seselių organizuojamoje angliškai kalbančių liet. kilmės vaikų stovykloje (Vermont valstijoje rytuose), rugpiūčio 14-19 Dainavoje, lituanistinių mokyklų mokytojų savaitėje, rugpiūčio 20-27 skautų vadovams „Gilwellio kursuose, kuriuose būsiu mokinsys, tada keletą dienų pas tėvelius, pusantrai dienai sustojęs Atlanto pakraščio skautų-skauciu stovykloje (kur vaikas ir rimtas jaunuolis būdamas daug stovyklavadau), o vasaros pabaigai skautų vyčių ir vyresniųjų skautų saskrydyje Dainavoje rugsėjo 2-3. Taigi po „civilizuota“ karšta vasara teks pakeliauti tiek pat, kiek pernai po Amazonija – maždaug 10.000 km. Daugumoje stovyklų būsiu kapelionu ir kartu arba eisiu kitas pareigas, arba bent praveisiu pašnekesius, dažnai rodydamas ir skaidres iš Pietų Amerikos. Jeigu kartais neturėtumėte visų adresų, iš Čikagos man laiškus persius.

Vienas pagrindinių užsiėmimų ligi šiol buvo paruošti skaidrių programos įvairioms grupėms. Visi labai domisi, o norisi sudaryti vis skirtingą skaidrių rinkinį pagal žiūrėtojų amžių ir domėjimus. Lietuvių sekmadieninėje TV programoje balandžio pabaigoje rodžiau pusę valandos skaidrių iš SP, MVD, BUB, BOG, CCS (žiūri bent 20.000 lietuvių); lituanistinės mokyklos Jaunimo centre trims vyresnioms klasėms atskirai tikybos pamokoje tris skirtingas programas (pabrėždamas vienoje Rio Grande do Sul, kitoje Amazonija kitoje Nordeste); skautų vyčių ir vyresniųjų skaučių sueigoje bendrai apie Brazilija, kitam vyr. skaučių būreliui taip pat; Clevelando lietuviams (buvo apie 120 asmenų paprastos dienos vakarą) dviem prožektoriais su tipiška muzika apie Brazilija, Argentiną, Urugvajų, Kolumbiją ir Venecuelą su trumpu žvilgsniu į Lima, viso apie 800 skaidrių.

Vos tik atvykęs Čikagon, gavau uždavinį peržiūrėti skautų religinę programą. Iš tikrųjų, čia išrašiau daug ką ką mes São Paule su jaunimu ir skautais darėme. Dabar laukiu įvairių skautų kapelionų ir kitų pasisakymų apie projektą. Antras projektas sunkesnis – išdirbti JAV Lituanistinėms mokykloms religinę programą, kurios, atrodo, nebuvo (bet buvo Kanadoje). Tik vakar baigiau dvylikai skyrių programą, kurioje būtų pakankamai lietuviškai religinių dalykų, jeigu vaikai jau lanko tikybos pamokas vietinėje mokykloje. Turėtų ateiti pastabų iš kunigų ir pasauliečių, kurie apie tai nusimano ir turi patyrimo religiniame auklėjime.

Be šių darbų, tenka parašyti straipsnelių „Laiškams Lietuviams“, „Mūsų Žinioms“, „Skautų Aidui“ ir pradėti ruošti medžiagos knygas „Lietuvių Skautija svetur“, skyriui apie lietuvius skautus Pietų Amerikoje. Taip ir užsipildo žmogaus diena.

Jūsu Antanas S.

MŪSŲ ŽINIOS

FRATUROS RATELIO SUEIGA
 birželio 25, šeštadienį, 16 val.
 Brunos Kemeklytės-Merani re-
 sidencijoje, rua Gabriel de Lara,
 32 Brooklin, travessa da Av.
 Morumbi 8000 Fone 61-3424.

GAI STOVYKLAUJA

Apie Brazilijos lietuvius kalbės ir
 adres rodys Akademikų skautų stovykloje. Moksleivių ateitininkų stovykloje. Lituanistinių mokyklų mokytojų savaitėje ir kitur rodys kun. A. Saulaitis, kuris pradėjo stovyklauti birželio 16 ir sugrįš Čikagon rugsėjo 5. 10 akademikų skautų stovyklavietėje VI 16-19, bus moksleivių ateitininkų kapelionu Dainavoje iki liepos 8, tada didžiulės Čikagos skautų (apie 500 stovyklautojų) kapelionu Rake. Neringos stovykloje dvi savaites eis kapelionų pareigas lietuviškai nekalbančių lietuvių kilmės vaikų stovykloje, Dainavoje dalyvaus mokytojų ir jaunimo studentų savaitėje. Kaip kursantas lankys miško ženklo kursus (skautų vadovams) ir, aplankęs savo tėvus, dalyvaus skautų vyčių ir vyresniųjų skautiškųjų sąskrydyje Dainavoje. Apie Pietų Amerikos jaunimą taip pat kalbėjo JAV Lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavime Philadelphiaje birželio 11.

KURIA ŠEIMOS ŽIDINIUS

Daiva Vaitkevičiūtė, kuri šešis mėnesius talkino Jaunimo kongreso ruošai São Paule, Čikagoje, JAV, gegužės 14 ištėkėjo už Prano Meilės. Buvusioji JAV Lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkė buvo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės siūsta talkai į P. Ameriką.
 Romas Sakadolskis birželio 24 veda Emiliją Pakštaitę, taip pat Čikagoje. Sakadolskis 1972 m. buvo II-ojo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso pirmininku ir 1973 m. pradžioje dalyvaavo jaunimo stovykloje prieš V Pietų Amerikos lietuvių kongresą, o taip pat III PLJK. Paskutiniu metu dirbo Washingtone, Amerikos Balse.

AFRO – BRAZILŲ DIENA

ML gavo tiesiogiai iš Camara dos Deputados-Brasilia informaciją, kad Brazilų Tautinis Kongresas priėmė įstatymo projektą, kuriuo įvedama „Afro-brazilų bendruomenės diena“, minėtina visoje Brazilijos teritorijoje rugsėjo 28 dieną. Dienos tikslas – „atiduoti teisėtą ir vertą pagarbą afriekiečiams ir jų ainiams, pripažįstant augštą ir neįvertinamą įnašą, kurį davė ir tebeduoda ekonominiam ir kultūriniam mūsų krašto vystymuisi“.
 Šį įstatymo projektą paruošė ir pristatė São Paulo deputatas Adalberto Camargo, kilęs iš senolių afriekiečių.
 Svarbi pamoka ir mums, lietuviams. Kaip reikalinga turėti augštesnę net ir valdžios vietose mūsų kilmės (bet susipratusių) tautiečių!

**KVIETIMAS Į KONCERTĄ
 BETLIEJŲ MUZIEJUJE**

Jos vadovė Sra. Liza das Neves kviečia lietuvius dalyvauti KONCERTE, 25 d. birželio-junho, šeštadienį, 16 valandą, kuris įvyks Parque Ibirapuera, Grande Marquise, Museu de Presépios.
 Koncertą duos Flautas Doce ansamblis ir Guiomar Novaes choras, diriguojamas Sofia Helena F. Guimaraes de Oliveira e Lenise Priolli.

VIEŠA PADĖKA

Į mūsų įdėtą atsiuokimą dėl vietos žiemos stovyklai, atėjo šis atsiliepimas, už kurį viešai dėkojame:

Raul Soares, 29.5.1977
 Gerbiamieji

Vienam „Mūsų Lietuvos“ numery buvo įdėta, kad ieškote vietos dėl stovyklos vaikams, praleisti atostogas.
 Jeigu Jums neatrodys per toli, tai aš galiu mielai priimti.
 Tik nežinau, kaip tą vieta turi būt – ar apsistojate barakuose, „barracas de lona armadas ao tempo“, nes mano gyvenamas namas yra mažas, tai netilps apie 60 vaikų, kaip laikraštyje buvo rašyta.

Nenorint važiuoti per Belo Horizonte, galima tiesiog iš São Paulo važiuoti į Fonte Nova miestą, o paskui, dar neprivažiavus Raul Soares miestelio, stovi mano gyvenvietė – Vila Barbosa. Visą tą kelionę galima padaryt per 10 ar 12 valandų.

Su pagarba
 Albina Vasiliauskaitė

Šv. Kazimiero parapijos ARCHYVUI – MUZIEJUI – BIBLIOTEKAI yra reikalingos SPINTOS (ARMÁRIOS), kad ir vartotos.

Kas turėtų atliekamų spintų, prašomas pranešti, kad ir telefonu 273-0338.

Lietuviškai kalbanti
Vyrų – moterų – vaikų gydytoja
DRA. HELGA HERING
 médica
 HOMENS-SENHORAS
 CRIANÇAS
 Av. Eulina, 99 – V. Sta. Maria
 (Skersgatvis ties nr. 2214, Av. Deputado Emílio Carlo-Bairro do Limão)
 Tel.: 220-0439 / 266-3569

KVIETIMAS

Liepos 3 dieną, sekmadienį 11 valandą, V. Zelinės bažnyčioje Šv. Mišios už mūsų brolio – nario a.a. JONO DIMŠOS vėlę.
 Kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti.

Šv. Juozapo Vyrų Brolija

Angelikai Triūbienei, jos Mamytei, DOMICELEI KATINIE-NEI, mirus, reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.
 Aldona ir Jonas Valavičiai

AR PAŽĪSTAM SAVO ŽMONES?

„Kas pažįsta VIKTORĄ BURAGĄ ir žino, ką jis veikia? – Viktoras yra gimnastikos ir fizinės mokytojas. Mokytojauja SESI Sto André mieste. Ten ruošia brazilus atletus būsimai Olimpiadai Maskvoj, kur jis vyks su žmona Lourdes kaip atletų palydovai. Dona Lourdes taip pat yra mokytoja ir dabar yra Mauá mokyklų inspektorė. Viktoras gi duoda pamokas fizikos ir terapeutinės gimnastikos gydytojams.
 Kaip malonu išgirsti, kad Brazilijoje yra mūsų tautiečių, užimančių svarbias vietas!

Ar nebūtų įdomu žinoti, kiek gydytojų turim, kiek advokatų, kiek inžinierių, kiek mokytojų, kiek profesorių...

duoti vardus ir pavardes, ir kur ir ką dirba?

Nós somos muito fechados – só sabemos o que se passa em Vila Zelina e Moóca, e o resto desconhecemos“.

Helena

MŪSŲ MIRUSIEJI

MŪSŲ MIRUSIEJI

Š. m. birželio 7 d. mirė ONA IVANAUSKIENĖ, 77 metų, gyvenusi V. Prudentė. Paliko dvi liūdinčias dukras Reginą ir Aldoną, žentus ir anūkus. Palaidota Morumbi kapinėse.

Birželio 18 d., mirė savo namuose, r. Newton Prado, Bom Retiro, Antanina AUŠRYTĖ-RUDŽIUS, 89 metų amžiaus, kilusi iš Kauno ir atvykusi Brazilijon 1926 m.
 Paliko vienintelę dukrą Oną Rudziūtę. Palaidota Araçá kapinėse.

7-tos dienos Mišios už velionies sielą bus laikomos lietuvių kunigo Šv. Edvardo bažnyčioje, r. dos Italianos, 567, Bom Retiro, Joninių naktį, birželio 24 d., 20 val.
 Mirusiųjų giminėms ir artimiems mūsų užuojauta.

ĮSIGYKITE

208 puslapių ir 350 fotografijų leidinį
PENKIASDEŠIMTMETIS – CINQUENTENÁRIO
 apie lietuvius Brazilijoje nuo 1867 iki 1976 metų Gaunama klebonijose, paštu ir pas platintojus.
 Kaina 50 kruzeirų.

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS
 GUARDA CHUVAS DE TODOS OS TIPOS, PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS. MINI-BOMBRINHAS. TIPO ITALIANO E ALEMÃO.
 Vicente Vitor Banys Ltda.
 Insc. Estadual 194519/7
 R. Coelho Barradas, 104 V. Prudente Fones: 274-0677 - (Res. 274-1886) São Paulo

MŪSŲ ŽINIOS

LIETUVIŠKO KRYŽIAUS KOMITETO POSĖDIS 20 val.

saukiamas birželio 26 dieną Vila Zelinos klebonijoje. Bus svarstomas kryžiaus projektas pagal parengtą planą. Visi besidomintieji kviečiami posėdyje dalyvauti.

V. V. Banys,
Komiteto pirmininkas

ATEITININKŲ SUSIRINKIMAS

Išvyks liepos mėnesio 3 dieną 15 val Vila Zelinos klebonijoje. Tai bus paskutinis susirinkimas prieš išvažiuojant Dédei Juozui į Ateitininkų kongresą. Susirinkime bus tariami dėl atostogų išvykos ir dėl ateities darbo planų. Visi ateitininkai kviečiami susirinkime dalyvauti.

PROF. A. KLIMAS LONDRINOJ

Pildydamas numatytą planą, prof. ANTANAS KLIMAS birželio 13 nu-skrido į Londriną, kur turėjo paskaitą vietinio valstybinio un-to kalbų mokslo departamente. Laikė paskaitą angliškai apie moderniąją kalbotyrą, pabrėždamas, aišku, lietuvių kalbos svarbą šioj srity. Paskaitos klausėsi apie 90 studentų. Turėjo ilgą ir įdomų pokalbį su pačiu un-to rektorium. E. ir R. Juraičių svečias, profesorius turėjo malonios progos susipažinti ir su keliais ten kultūringai besireiškiančiais lietuviais.

Grįžęs iš Londrinos, aplankęs garsesnes S. Paulo miesto vietas, BLB-nės valdybos pagerbtas „arbatėle“ ant Teraço Italia, birželio 16-tos vakare prof. A. Klimas išskrido į Caracasą, palikęs S. Paule daug ilgesio ir daug draugų.

Profesorius Klimas dėkingas Brazilijos lietuviams už nuoširdų priėmimą ypač gi pp. Čiuvinskams už apnakvadinimą ir visą aptarnavimą. O sanpauliečiai stengsis pasinaudoti profesoriaus pateiktomis žiniomis lietuvių kalbai įvertinti ir jai palaikyti.

Linkėtina, kad panašūs apsilankymai būtų dažnesni, net reguliariai nu-matyti.

KELIAUJA

Vera ir Jonas Tatarūnai, po ilgų pa-stangų ir pasiruošimo, išvyko atostogoms į Europą, imtinai ir Lietuvą. Kelionės užtruks apie tris mėnesius. Juodu išlydėjusieji tautiečiai palinkėjo ekskursantams daug sėkmės.

Šeštadienį grįžo atgal į Buenos Aires p. Julė Zlabienė, navišėjusi apie tris savaites pas Čiuvinskus. Grįžo su geriausiais įspūdžiais apie S. Paulo ir jo lietuvius.

GĖRISI "PENKIASDEŠIMTMEČIU"

Argentinos Lietuvių Organizaciją ir Spaudos ALOS Taryba rašo Lietuvių Imigracijos Brazilijon PENKIASDEŠIMTMEČIO Komitetui:

"Argentinos Lietuvių Organizaciją ir Spaudos Taryba nuoširdžiai dėkoja

ŠVENTKELIONĖ Į APARECIDA

Birželio 26 d. šv. Juozapo Brolijos vyrai ruošia ŠVENTKELIONĖ Į APARECIDA. Autobusai iš V. Zelinos ir Casa Verdės išeis 6 valandą.

Jūsų Komitetui už prisiūtą leidinį PENKIASDEŠIMTMETIS, kurį gavome ir kartu džiaugiamės Jūsų pasiektais darbo vaisiais per tuos penkiasdešimt metų.

Jūsų leidinys duoda tiek daug iliustracinės medžiagos, kad gali susidaryti pilną vaizdą visos lietuvių veiklos per 50 metų Brazilijoj. Be to yra taip pat poezijos bei istorinės medžiagos iš Brazilijos lietuvių gyvenimo ir bendrai iš lietuvių imigracijos, kad tenka tikrai nuoširdžiai sveikinti ir linkėti Jūsų kolonijai ir toliau taip sėkmingai vartoti kultūrinį ir patriotinį darbą pradant antrą pusimtį metų po Pietų Kryžiumi".

Rašo

T. Kidykas

Pastebėjau „Drauge“, kad geg. 25 atplaukė, atskrido pas Jus dar du tėveliai Saleziečiai, ir jau perimate Šv. Kazimiero parapiją. Šiuo laiškučiu noriu pasakyti Jums ir visiems Jūsų broliams, kaip labai tu džiaugiuosi. Džiaugiuosi, kad jūs lietuviai Saleziečiai darbuositės S. Paulo ir visos Brazilijos lietuvių tarpe. Džiaugiuosi, kad mano „konfidencialiai“ pasėta sėkliukė Jūsų, Kunige Pranai, ausin, nors ir po labai ilgai užtrukusio laiko, visgi pagaliau išdygo ir sulėjo šaknis dirvon. Telaimina Jus visus Viešpats ir kūno jėgomis ir gausia dvasios malone, nes turite sunkią darbo dirvą. Bet ir geriausius norus bei viltis.

Ilgų sėkmingų darbo ir pasisekimo metų!

Mano darbas Klevelande lengvesnis negu S. Paule. Vienodesnis. Nereikia griebtis devynių amatų ir kešt dešimtą badą. (Aišku, badauti neteko nė S. Paule, turint tokią gerą šeimininkę, ponią Angeliką).

Kai per 10 mėnesių netekome trijų tėvų Čikagoje, kai T. Zarembai teko provinciolo našta ir jis turėjo persikelti Čikagon gyventi, Klevelande belikome tik du: T. Kijauskas ir aš. Tai darbo svoris padidėjo. T. Saulaitis jau „pliumtelėjo veiklos vandenysna, kaip jaunas šuniukas ir plaukia“. Visą vasarą iki rudens praleis jaunimo stovyklose. O dar turi ir kitų pareigų (yra provinciolo dešinioji ranka).

Sveikinu ne tik Jus visus, bet ir kitus pažįstamus, kurie gerai ar blogai mane dar prisimena.

Maldos ir darbo vienybėje, nors ir ne tose pačiose dirvose.

Jūsų Kristuje

Kun. Jonas Kidykas

Šio ML numerio

GARBĖS LEIDĖJAS
a.a. **JURGIO SLIESORAICIO** atminimui –
jo sūnus **ALGIRDAS**.

Adv. Algirdui ir šeimai gili padėka ir nuoširdūs linkėjimai.

Administracija

MOČIUTĖ LIUDA SVEIKINA SAVO ANŪKĄ P E T R I U -
K A V A R D A D I E N I O P R O G A

PADĖKA

Pabaltijo Valstybių Komiteto vardu nuoširdžiausiai dėkoju kun. Pr. Gavėnui už pravestas koncelebracines Mišias ir įspūdingą pamokslą, LK Bendruomenės chorui už begaliniai melodingas giesmes, p. E. Bacevičienės vadovaujamam „Rūtelės“ ansambliui dalyvavusiam puikiais tautiniais rūbais birželio 9 d. Brazilijos Veteranų Panteone Ibirapueroj minint Tautos liūdesio dieną

Kap. J. Čiuvinskas

MOKĖJUSIEJI UŽ ML

Jonas, Leonas ir Balys Adamavičiai užsimokėjo už prenumeratą po 105 kr.

Jonas Tatarūnas taip pat apmokėjo prenumeratą 200 kr.

Vincas Banys sušelpė ML užmokėdamas už skelbimą 1.500 kruzeirų Algirdas Sliesoraitis, garbės leidėjas 1.000 kr.

Liudvika Modastavičius, garbės leidėja 600 kr.

Vera ir Jonas Bratkauskai, garbės leidėjai, 500 kr.

ML Redakcija reiškia padėką visiems.

Administratorius

KAS TURI GERŲ, GRAŽIŲ IR PIGIŲ PALAPINIŲ par-duoti mūsų SKAUTŲ STOVYKLAI – gali pranešti ML administracijai: telef. 273-0338.

Laisvąjį pasaulį pasiekė Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos 25 numeris, išleistas 1976 gruodžio 25. Beje, LKB Kronikos 26 nr. jau yra gautas anksčiau. (Elta)

VEIKLOS KALENDORIUS

VI.26 lietuvių šventkelionė į Aparecida.

VI.26: Petrinės-Paulinės-Joninės: 15 val. Mišios V. Zelinoj.

VI.25: Literatūros biurelio sueiga.

VII.17-24: numatyta skautu stovykla.

Liepos 30, šeštadienį, 10.00 val. prieš piet. PLIAS susirinkimas pas inž. Leonardą Mitruli. io vasarvietėje – Raposo Tavares.

SEMANARIO NOSSA LITUANIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável

Dr. JOSÉ FERREIRA CARRATO

Redige: Equipe Editorial
Administrador: P. Daugintis

MŪSŲ LIETUVA

METINĖ PRENUMERATA: 105 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 500 kr. Paskiro numerio kaina: 2,00 kr. Užuojaus ir sveikinimai nuo 40 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti: „Pedro Daugintis“ vardu.
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Ne naudoti raštai grąžinami tik autoriui prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kainą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas pirmadienį: vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai įteiktini neveliau kaip iki sekmdienio vakaro.